

GUIA ITINERARI FORMATIU TIPUS (GIFT)
PSICOLOGIA CLINICA
INSTITUT NEUROPSIQUIATRIA I ADDICCIONS
PARC SALUT MAR
BARCELONA

Aprovat en CD: 28-03-22

Director del INAD:

Dr. Victor Pérez

Tutors clínics:

Momo Astals

Miguel Garriz

Teresa Legido

Nuria Pujol

Ana Vilar

Aprovació per la CD PSMAR:

Índex

2. OBJECTIUS GENERALS DE LA FORMACIÓ PIR	3
2.1. Objectius generals:	3
2.2. Objectius específics:	3
3. CRONOGRAMA COMPLET	6
4. COMPETÈNCIES A ASSOLIR EN CADA ROTACIÓ	8
5. PROGRAMA TEORIC ESPECIFIC DE L'ESPECIALITAT	15
6. COMPETÈNCIES/ACTIVITATS FORMATIVES PLA TRANSVERSAL COMÚ	17
6.1. PRIMER ANY DE RESIDÈNCIA.....	17
6.2. SEGON ANY DE RESIDÈNCIA	19
6.3. TERCER ANY DE RESIDÈNCIA	19
1. Docència específica per a residents MIR , PIR, EIR els dimarts de 14h a 17h a l'Hospital del Mar:.....	21
2. Sessió clínica del servei setmanal:.....	21
3. Curs exclusiu per a residents PIR, MIR ,EIR.	21
8. ACTIVITAT CIENTÍFICA.....	23
8.1 Línia recerca: Salut Mental	23
8.2 Línia investigació: Ansietat, trastorns afectius i esquizofrènia.....	24
8.3 Adiccions	25
9. ATENCIÓ CONTINUADA	27

2. OBJECTIUS GENERALS DE LA FORMACIÓ PIR

2.1. Objectius generals:

- a) Capacitar als psicòlegs clínics en formació per a l'exercici de l'especialitat, des d'una perspectiva ètica, d'atenció integral, atenent adequadament els nivells de promoció, prevenció, tractament i rehabilitació.
- b) Capacitar per a l'exercici de les tasques pròpies d'avaluació, diagnòstic, intervenció, i tractaments psicològics, de la manera més eficaç i eficient possible, atenent als màxims estàndards de qualitat científica disponibles en cada moment.
- c) Capacitar per a l'exercici interdisciplinari que requereix una concepció multidimensional, tant de l'ésser humà, com dels processos de salut i malaltia.
- d) Capacitar per conèixer i manejar adequadament les variables i factors institucionals que estan presents i intervenen en l'exercici de l'activitat clínicoassistencial en els seus diversos nivells i contextos.

2.2. Objectius específics:

Durant el seu període de formació, el psicòleg clínic ha d'adquirir, segons els principis basats en la millor evidència científica disponible en cada moment, els coneixements, actituds, habilitats i competències necessàries per:

- a) La recepció i anàlisi de la demanda, i el subsegüent establiment, realització, i seguiment dels plans de diagnòstic, avaluació, intervenció clínica, i / o de tractament psicològics més adequats.
- b) Utilitzar de forma eficient les tècniques i procediments d'entrevista clínic-psicològica, per tal d'establir el pertinent anàlisi funcional de la problemàtica que presenta un pacient individual, o un grup, i proporcionar elements per a l'establiment de el pla terapèutic més adequat.
- c) Utilitzar els instruments i tècniques d'avaluació i diagnòstic psicològics eficaços i contrastats per a la identificació dels trastorns i malalties mentals i de comportament, així com dels factors de risc que hi estan associats, sense importar el nivell de gravetat, disfuncionalitat, interferència, i / o deteriorament d'aquests trastorns i malalties.

- d) Avaluar i diagnosticar els trastorns i malalties mentals i de comportament mitjançant tècniques i procediments d'avaluació contrastats i adequats a la problemàtica específica i tenint en compte els factors individuals i sociodemogràfics específics.
- e) Utilitzar de manera eficaç i eficient les tècniques i procediments d'intervenció contrastats i adequats a la problemàtica que presenti un pacient individual, o un grup, i tenint en compte els factors individuals i sociodemogràfics específics.
- f) Dissenyar, aplicar, avaluar l'eficàcia, i dur a terme el seguiment de programes de suport, intervenció, psicoteràpia i tractament psicològics, a nivell individual, familiar, consell de grup, i comunitari, atenent a la gravetat, urgència, i grau de deteriorament, interferència i disfuncionalitat dels trastorns, malalties, o problemes als que es van a aplicar aquests programes.
- g) Dissenyar, aplicar, i valorar l'eficàcia dels programes de psicoteràpia i procediments d'intervenció i tractament psicològics específicament dissenyats per a pacients aguts, i participar en la resolució de situacions de crisi i d'urgències.
- h) Dissenyar, aplicar, avaluar l'eficàcia, i dur a terme el seguiment de programes específics d'avaluació, diagnòstic, psicoteràpia i procediments d'intervenció i tractament psicològics en la població infantil i adolescent, en adults, en persones amb edat avançada, en persones amb discapacitat intel·lectual i trastorn mental, en addiccions
- i) Dissenyar, aplicar, avaluar l'eficàcia, i dur a terme el seguiment de programes específics de rehabilitació i atenció perllongada.
- j) Dissenyar, aplicar, avaluar l'eficàcia, i dur a terme el seguiment de programes de psicoteràpia i procediments d'intervenció i tractament psicològics específics per a les malalties físiques, amb especial atenció als processos mòrbids de naturalesa crònica, en la evolució juguen un paper determinant els factors psicològics.
- k) Conèixer i aplicar les tècniques de relació interpersonal i de treball en equip.
- l) Desenvolupar programes de coordinació i cooperació amb els dispositius de la xarxa assistencial, i conèixer i utilitzar els recursos socials, jurídics, educatius i comunitaris.
- m) Participar en les activitats preventives i de promoció de la salut, de detecció i intervenció precoces de trastorns i malalties mentals i de comportament, així com d'assessorament, enllaç, i interconsulta, en coordinació amb els Equips d'Atenció Primària i els Serveis de atenció Especialitzada.
- n) Realitzar informes clínics, certificats, i peritatges psicològiques.
- o) Fer servir adequadament la metodologia científica necessària per al disseny i la posada en marxa de programes d'investigació clínica, social, educativa i epidemiològica en l'àmbit de la salut.

p) Desenvolupar el seu exercici professional d'acord amb les orientacions de l'ètica assistencial i la deontologia professional.

q) L'autoavaluació crítica i identificació de les seves necessitats de desenvolupament formatiu i perfeccionament professional, i el sosteniment del seu procés d'aprenentatge i actualització teòric-tècnica al llarg de tota la seva vida professional.

3. CRONOGRAMA COMPLET

Any residència	Rotació	Durada mesos	Dispositiu per on rota
R1	Psiquiatria Aguts	5	Unitat Aguts C. Fòrum/HMar
	Addiccions	4	CAS Barceloneta/CAS Fòrum
	Rehabilitació	2	UFISS-EAIA CAEM
R2	ASSIR	2	CAP Pare Claret
	Àrees Formació Específica (a escollir)	4	Escollir
	Comunitària + At primària	5	CSMA Sant Martí Nord- Primària
R3	Comunitària + At primària	7	CSMA Sant Martí Nord- Primària
	Infantil juvenil	2	CSMIJ
	Infantil juvenil	2	Hospital Dia INAD
R4	Infantil juvenil	2	Consorti Parc Taulí
	Psicologia	3	Hospital de dia Psiquiatria C. Fòrum/CAEM
	Rotació lliure	3	Escollir
	Psicologia específica	3	Unitat Trast Límit Personalitat C. Fòrum/CAEM Unitat Ansietat – H. Mar

4. COMPETÈNCIES A ASSOLIR EN CADA ROTACIÓ

SERVEI: UNITAT D'HOSPITALITZACIÓ PSIQUIATRIA – UNITAT CRISI

CENTRE: Hospital del Mar

PERÍODE ROTACIÓ: 5 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R1

- Adquirir coneixement sobre psicopatologia d'aguts
- Adquirir els coneixements sobre exploració psicomètrica i psicodiagnòstic
- Entrenament en habilitats i tècniques d'intervenció psicoterapèutica individual, familiar i grupal amb pacients aguts en situació de crisi i amb trastorn mental agut
- Adquirir habilitats per a la intervenció familiar
- Redacció d'informes clínics i psicomètrics

SERVEI: TOXICOMANIES

CENTRE: CAS Barceloneta – CAS FORUM

PERÍODE ROTACIÓ: 4 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R1

- Adquirir habilitats per al diagnòstic dels trastorns per ús de substàncies i la patologia dual
- Saber realitzar una exploració psicomètrica
- Adquirir habilitats per a la intervenció psicoterapèutica en prevenció de recaigudes a nivell individual i grupal
- Dominar les habilitats bàsiques en entrevista motivacional
- Redactar informes que contemplin el diagnòstic i orientin sobre el tractament a seguir

SERVEI: REHABILITACIÓ NEUROPSICOLOGICA - EAIA

CENTRE: CAEMIL

PERÍODE ROTACIÓ: 1 mes

ANY DE RESIDÈNCIA: R1

- Saber realitzar una història clínica neuropsicològica, seleccionar les proves i les tècniques de mesura adequades, administrar-les i interpretar-les
- Saber delimitar i quantificar les funcions alterades i preservades i establir el diagnòstic diferencial: demència versus deteriorament normal en l'envelliment o depressió.
- Conèixer les habilitats d'intervenció terapèutica amb l'objectiu d'optimitzar la recuperació de les funcions cognitives afectades així com facilitar estratègies que permetin compensar els dèficits.
- Poder fer una avaluació i abordatge psicològic del cuidador principal del pacient amb demència i la seva utilitat per disminuir la sobrecàrrega emocional, augmentar els coneixements de la malaltia i millorar el maneig del pacient.
- Conèixer el maneig de les diferents modalitats d'estimulació cognitiva amb l'objectiu de mantenir l'autonomia del pacient el màxim de temps possible. Tallers de psicoestimulació, Programa psicoestimulatiu del Hospital del Dia.

SERVEI: REHABILITACIO PSICOSOCIAL

CENTRE: CAEMIL

PERÍODE ROTACIÓ: 1 mes

ANY DE RESIDÈNCIA: R1

- Poder aplicar tècniques específiques d'intervenció psicològica per la reducció de dèficits Cognitius, emocionals i socials.
- Conèixer els programes d'entrenament en Habilitats Socials i de comunicació i d'afrontament a l'estrès amb l'objectiu de millorar la integració social, familiar i laboral.
- Conèixer els Programes Psicoeducatius dirigits a potenciar i recuperar les habilitats i capacitats emocionals, socials i intel·lectuals dels pacients amb TMS.
- Conèixer els Programes Psicoeducatius dirigits a les famílies amb l'objectiu de millorar el coneixement del procés de la malaltia del seu familiar, cooperar amb el tractament, per contribuir a reduir la càrrega emocional i augmentar la possibilitat de relacions afectives i de recolzament.

SERVEI: PROGRAMA ATENCIÓ SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

CENTRE: CAP PARE CLARET

PERÍODE ROTACIÓ: 2 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R2

- Aprendre habilitats d'entrevista per a explorar trastorns mentals durant l'etapa perinatal
- Adquirir habilitats per aplicar protocols de tractament específics segons la patologia
- Adquirir coneixements per a saber discernir quin recurs és el més adequat en cas de requerir derivació

SERVEI: ÀREES FORMACIÓ ESPECÍFICA

CENTRE: (PENDENT DEFINIR SEGONS ROTACIÓ)

PERÍODE ROTACIÓ: 4 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R2

- Objectius pendents de definir segons rotació

SERVEI: CENTRE DE SALUT MENTAL ADULTS – CSMA SANT MARTI NORD
(ROTACIÓ COMPARTIDA AMB PROGRAMA SUPORT PRIMÀRIA)

CENTRE: SANT MARTÍ NORD

PERÍODE ROTACIÓ: 12 mesos (9 m R2 + 3 m R3) ANY DE RESIDÈNCIA: R2-R3

- Avaluar, planificar i aplicar el pla terapèutic segons el diagnòstic i la individualitat del pacient
- Aprendre el maneig de les habilitats bàsiques de l'entrevista: escolta activa, acompanyament i guia i promoció de narratives alternatives
- Adquirir habilitats per a aplicar tècniques d'intervenció grupal
- Redactar informes clínics i de derivació que contemplin l'orientació diagnòstica i l'evolució del pacient segons el pla terapèutic dissenyat
- Fomentar les habilitats de treball en equip: coordinació i col·laboració amb altres professionals del centre així com els dispositius assistencials del districte

SERVEI: Psicologia Comunitària ABS (ROTACIÓ COMPARTIDA AMB CSMA)

CENTRE: ABS

PERÍODE ROTACIÓ: 12 mesos (5 m R2 + 7 m R3) ANY DE RESIDÈNCIA: R2-R3

- Participar en el funcionament dels equips multidisciplinars d'Atenció Primària
- Adquirir experiència en programació, organització i planificació de l'activitat assistencial de Psicologia Clínica a l'Atenció Primària
- Participar en les coordinacions amb Atenció Primària col·laborant en la valoració conjunta i derivació de casos, així com en la formació dels professionals de Primària en temes relacionats amb la Psicologia Clínica
- Adquirir experiència en la realització de primeres visites de pacients derivats pels metges d'Atenció Primària, orientació terapèutica, i gestió del cas
- Conèixer i aplicar criteris d'indicació terapèutica en base a les Guies de Pràctica Clínica, el judici clínic personal, i els recursos disponibles en el territori
- Adquirir experiència en intervencions terapèutiques breus, i tècniques de consell assessorament
- Portar a terme protocols i tècniques d'intervenció grupal en poblacions clíniques heterogènies

SERVEI: CENTRE SALUT MENTAL INFANTO JUVENIL

CENTRE: Ramon Turró

PERÍODE ROTACIÓ: 2 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R3

- Realitzar anamnesi clínica en la infància
- Poder explorar psicomètricament i realitzar el diagnòstic en l'àmbit infanto-juvenil
- Realitzar devolucions diagnòstiques a pares i nens
- Realitzar psicoeducació als pares i nens
- Adquirir coneixements per a l'abordatge psicoterapèutic individual i grupal
- Redactar informes que contemplin el diagnòstic, tractament terapèutic i derivació, si s'escau.
- Fer contenció i suport a les famílies

SERVEI: PSICOLOGIA INFANTO-JUVENIL

CENTRE: HOSPITAL DE DIA INFANTO JUVENIL INAD

PERÍODE ROTACIÓ: 2 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R3

- Conèixer la psicopatologia, adquirir coneixements i habilitats per a dissenyar i aplicar intervencions psicoterapèutiques en població infantil i adolescent
- Conèixer els aspectes jurídic-legals de la pràctica clínica amb menors de 18 anys
- Conèixer el desenvolupament evolutiu normal i saber detectar les variacions de la normalitat
- Conèixer els principals grups de risc psicopatològics de cada etapa evolutiva
- Conèixer i aprendre el maneig dels instruments diagnòstics, l'avaluació psicològica i les tècniques de l'entrevista clínica en població infantil i juvenil
- Realitzar diagnòstics i redactar histories i informes clínics
- Adquirir habilitats per a oferir orientació i suport a las famílies amb menors amb problemes psicopatològics
- Participar en las coordinacions de casos amb altres serveis hospitalaris (interconsulta infanto-juvenil) i desenvolupar programes d'intervenció en menors hospitalitzats

SERVEI: PSICOLOGIA INFANTO-JUVENIL

CENTRE: CONSORCI PARC TAULI

PERÍODE ROTACIÓ: 2 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R4

- Participació en la indicació de hospitalització total o parcial
- Participació en la indicació i elaboració de altes
- Informació, formació i suport a les famílies
- Realització d'intervencions de coordinació i recolzament amb serveis educatius, socials i judicials implicats en l'atenció a la infància i adolescència
- Participació en el desenvolupament i aplicació de protocols d'avaluació, diagnòstic, tractament, seguiment i derivació de nens i adolescents
- Participació en l'avaluació de la eficàcia de programes i protocols de tractament

- Maneig d'intervencions en situació de crisi

SERVEI: HOSPITAL DE DIA

CENTRE: C FORUM

PERÍODE ROTACIÓ: 3 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R4

- Saber realitzar l'exploració psicomètrica i psicodiagnòstic pertinent segons la psicopatologia del pacient
- Aplicar els coneixements sobre l'abordatge psicoterapèutic individual i grupal del malalt
- Oferir un espai d'atenció i suport a les famílies
- Adquirir habilitats per a la coordinació amb els recursos del districte per facilitar la reincorporació del pacient al seu entorn
- Redactar informes amb el diagnòstic i el pla terapèutic a seguir

SERVEI: ROTACIÓ LLIURE

CENTRE: ESCOLLIR

PERÍODE ROTACIÓ: 3 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R4

SERVEI: PSIQUIATRIA - UNITAT D'ANSIETAT/UNITAT TRASTORN LIMIT
(ESCOLLIR UNA DE LES DUES)

CENTRE: HOSPITAL DEL MAR/C FORUM/CAEM

PERÍODE ROTACIÓ: 3 mesos

ANY DE RESIDÈNCIA: R4

- Saber realitzar el diagnòstic i l'exploració psicològica en pacients amb ansietat
- Conèixer els Aspectes biològics i clínics del trastorn d'angoixa
- Aplicar els protocols d'intervenció i psicoteràpia en els trastorns d'ansietat
- Redactar informes que contemplin el diagnòstic, l'exploració i el tractament a seguir

5. PROGRAMA TEORIC ESPECIFIC DE L'ESPECIALITAT

La formació del resident s'articula mitjançant la part clínica assistencial (part pràctica), que representa el 80% del temps de formació, i la part teòrica que constituirà el 20% del temps total del programa formatiu.

La metodologia fomentarà l'aprenentatge actiu del resident i es realitzarà mitjançant sessions clíniques, sessions bibliogràfiques, l'assistència al curs transversal comú organitzat des de la comissió de docència del PSMAR, l'assistència al curs per a residents de salut mental a l'acadèmia de ciències mèdiques de Barcelona. El resident, a més a més, pot complementar la seva formació mitjançant cursos de doctorat, formació post grau, etc...

La formació del resident de psicologia clínica ha de contemplar, per una banda, la formació en continguts generals del programa formatiu, i d'altra banda, la formació de continguts específics vinculats als diferents dispositius assistencials pels quals roti el resident.

Pel que fa a continguts específics, el resident haurà d'assolir, mitjançant la supervisió dels adjunts:

5.1 Adquisició d'habilitats per a l'avaluació i el diagnòstic clínic:

- L'entrevista clínica i l'exploració psicològica i psicopatològica.
- La història clínica.
- Tècniques, estratègies i procediments d'avaluació i diagnòstic psicològic.
- L'informe clínic.
- Conèixer els criteris i sistemes de diagnòstic psicopatològic i de classificació de les malalties mentals, emocionals, cognitives, del comportament i relacionals.

5.2. Adquisició de coneixements respecte la clínica dels trastorns i malalties mentals i del comportament:

- Conèixer el model bio-psico-social de la salut i la malaltia.
- Saber diferenciar entre els trastorns mentals i del comportament i les alteracions transitòries
- Conèixer l'impacte que els condicionants culturals, socials, i epidemiològics tenen vers els trastorns mentals, emocionals, cognitius, del comportament i relacionals.

5.3. Conèixer els models psicoterapèutics i els procediments de la intervenció i tractament psicològics. Cada rotació té les seves especificitats i indicacions de tractament. Es fomentarà l'aprenentatge i entrenament de tractaments basats en l'evidència. L'adjunt serà el responsable de fomentar el coneixement i l'estudi d'aquests tractaments. EL resident, al final de la formació haurà d'haver assolit:

- Dominar el procés terapèutic i les habilitats psicoterapèutiques.
- Dominar habilitats i estratègies de comunicació.
- Conèixer els tractaments amb eficàcia terapèutica i poder realitzar anàlisi de l'eficàcia diferencial entre les diferents teràpies psicològiques.
- Conèixer l'eficàcia dels tractaments psicològics, els tractaments farmacològics i els combinats.
- Dominar els diferents nivells d'intervenció en psicoteràpia: Individual; Grupal; Parella i família; Institucional; Comunitari.
- Coneixements de psicofarmacologia.

5.4 Fomentar la recerca en Psicologia Clínica i salut mental:

Es fomentarà i facilitarà que el resident s'adhereixi a la/les línia/es de recerca que consideri són del seu interès i se'l posarà en contacte amb els coordinadors de les línies de recerca.

Al llarg dels 4 anys de residència s'anima al resident a redactar un cas clínic, un treball de revisió bibliogràfica i un projecte de recerca, tots ells en format per publicar.

A l'apartat recerca s'especifiquen les línies de recerca actuals del INAD.

6. COMPETÈNCIES/ACTIVITATS FORMATIVES PLA TRANSVERSAL COMÚ

6.1. PRIMER ANY DE RESIDÈNCIA

- Curs d'acollida lingüística per a nous residents. (residents externs)

Competències:

1. Comprendre i expressar sentiments i estats d'ànim bàsics
 2. Intercanviar coneixements senzills relacionats amb la vida quotidiana, la família i el lloc on viu
 3. Intercanvi de consells senzills, recomanacions clares i senzilles pròpies del clínic
 4. Coneixement i ús de la llengua com a element que facilita la comunicació amb els pacients i millora la qualitat assistencial
- XXIV Curs urgències "Dr José Luis Echarte" per a residents PSMAR I . (exclusiu MIR)
 - Suport vital bàsic.

Competències:

1. Saber valorar el pacient inconscient
 2. Realitzar compressions toràciques de gran qualitat i respiracions (2minuts d'RCP)
 3. Saber utilitzar correctament un desfibril·lador extern automàtic
 4. Saber col·locar en posició lateral de seguretat al pacient inconscient que respira
 5. Saber actuar en cas d'ennuegament
- XXIV Curs urgències "Dr José Luis Echarte" per a residents PSMAR II. (exclusiu MIR)
 - Curs protecció radiològica I.
 - El repte de la comunicació a l'àmbit mèdic.

Competències:

1. Conèixer les habilitats de la comunicació efectiva com a eina entre professional de la salut i malalt
- Tallers de formació en dolor. (exclusiu MIR)
 - Suport vital immediat. (exclusiu MIR)
 - Suport vital avançat. (exclusiu MIR)

- Taller ús d'antibiòtics. (exclusiu MIR)

6.2. SEGON ANY DE RESIDÈNCIA

- Curs protecció radiològica II.
- Sessió bioètica.

Competències:

1. Coneixement dels principis de la bioètica. Mètode deliberatiu de resolució de casos conflictius
 2. Coneixement del principi de respecte per l'autonomia. Consentiment informat. Documents de voluntats anticipades
 3. Coneixement del principi de la justícia: llistes d'espera. Discriminació positiva i negativa
 4. Coneixement dels principis de beneficència i no maleficència. Informació al pacient. Limitació de les tècniques de suport vital, sedació terminal i eutanàsia.
 5. 5. Conèixer com funciona el Comitè d'Ètica Assistencial (CEA)
 6. Coneixements sobre ètica i transplantaments
- Curs online Recerca bibliogràfica Eficient Ràpida (BBE-R)

6.3. TERCER ANY DE RESIDÈNCIA

- Curs protecció radiològica III. (exclusiu MIR) CREC AQUEST CURS NO ES PER PIR, I i II si
- Metodologia científica. Escriptura d'un article.

Competències:

1. Fomentar la visió científica dels residents del PSMAR
 2. Saber implementar les normes bàsiques per a la redacció d'un article biomèdic
 3. Treballar sobre projectes per a publicacions reals
- Sessió Dret Sanitari.

Competències:

1. Com afavorir l'autonomia del pacient: Història clínica i consentiment informat: aspectes més rellevants
2. Ser coneixedors de la protecció de dades de caràcter personal: dades de salut
3. Saber quina és la responsabilitat professional del metge/psicòleg dins de la sanitat pública: patrimonial i penal

4. Col·laborar amb l'administració de justícia:
 - Deure de col·laboració i secret professional
 - Part judicial de lesions
 - Sol·licitud d'autòpsia: judicial o clínica?
 5. Conèixer altres temes medicolegals:
 - Aspectes vinculats a l'alta del pacient: voluntària, ¿forçosa?, negativa d'exploració i/o tractament, fuga
 - Potestat certificant de la defunció
 - La minoria d'edat en l'àmbit sanitari i valoració de la capacitat.
 - Dret d'objecció de consciència
- Sessió seguretat del pacient.

Competències:

1. Conèixer el concepte, les definicions i la repercussió del concepte de seguretat del pacient
 2. Saber quines són les estratègies per abordar la seguretat del pacient. Mesures proactives i Reactives
 3. Com notificar errors com a eina d'aprenentatge i millora continua.
 4. Conèixer altres accions per a la seguretat del pacient: ús segur de la medicació,
 6. identificació activa del pacient, llistats de verificació quirúrgica, etc.
- Curs Metodologia Científica. Metodologia de la Recerca.

Competències:

1. Conèixer les eines necessàries per a dissenyar un protocol d'estudi segons la metodologia més adequada d'acord amb els objectius de recerca
2. Conèixer els principals tipus d'estudis epidemiològics i d'avaluació econòmica en salut amb les seves fortaleces i limitacions, especialment els biaixos als que són susceptibles
3. Aprendre el càlcul de mesures de freqüència, associació i impacte de la malaltia, la seva adequació segons el tipus de disseny d'estudi
4. Identificar l'anàlisi estadística més adequada per a respondre l'objectiu
5. Discutir des d'una visió crítica el plantejament d'un protocol d'estudi i el seu pla d'anàlisi

- Curs online Lectura Crítica: assajos clínics

SESSIONS CLÍNiques I BIBLIOGRÀFIQUES INAD durant els 4 anys de residència

1. DOCÈNCIA ESPECÍFICA PER A RESIDENTS MIR , PIR, EIR ELS DIMARTS DE 14H A 17H A L'HOSPITAL DEL MAR:

14h – 15h: sessió casos clínics

15h – 16h: sessió recerca/lectura bibliogràfica. 1 vegada/mes sessió científica amb ponent extern

16h – 17h: seminari teòric amb adjunt servei

Lloc: Aula UPF/ONLINE TEAMS

Obligatòries per a tots els residents

2. SESSIÓ CLÍNICA DEL SERVEI SETMANAL:

Es combinen sessions clíniques preparades pels residents i 1 vegada/mes convidat extern o adjunt del Servei prepara una sessió

Freqüència: dijous de setembre a juny

Durada: 8h a 9h h

Lloc: s'alterna SALA MARULL Hospital del Mar/ Aula docent del CAEMIL/ONLINE TEAMS

Secretaria de psiquiatria del Hospital del Mar envia un recordatori amb informació de la sessió uns dies abans

Obligatòries per a tots els residents

Curs per a residents de salut mental. Departament de Salut.

Acadèmia Ciències Mèdiques de Barcelona

3. CURS EXCLUSIU PER A RESIDENTS PIR, MIR ,EIR.

Es realitza durant el primer any de residència. Consta de 3 tallers més pràctics: psicopatologia, habilitats comunicatives i entrevista motivacional. Seguidament es fan les sessions amb experts sobre temes específics en salut mental. EN total són 24 sessions, aproximadament.

El curs es realitza una tarda a la setmana de 4-7 pm. Actualment ONLINE.

El curs l'organitzen les societats de psicologia clínica (SCEPC), psiquiatria (SCPSM) i infermeria de salut mental (ASCISAM), i està finançat pel Departament de Salut, de la Generalitat de Catalunya.

8. ACTIVITAT CIENTÍFICA

L'INAD disposa de 3 línies d'investigació consolidades. Es facilita als residents la vinculació i la possibilitat de participar en protocols de recerca actius al llarg dels 4 anys de residència.

8.1 LINIA RECERCA: SALUT MENTAL

El Grup de Recerca en Salut Mental és un equip multidisciplinari que integra diferents professionals de salut mental, experts en neuroimatge, tècnics i personal de suport a la investigació. El grup està estretament vinculat a l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions (INAD) del Parc de Salut Mar, on desenvolupen les seves tasques la majoria d'investigadors clínics de l'equip. El grup està adscrit a l'Institut Hospital de la Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM), situat al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB).

El grup té col·laboracions amb grups nacionals i internacionals, i està integrat en el CIBERSAM (Centre d'Investigació Biomèdica en Xarxa de Salut Mental, Ministeri de Salut, Institut de Salut Carlos III). Dins el CIBERSAM, formem el grup "G21 Sant Pau - Mar", un grup format per investigadors i personal contractat pel Parc de Salut Mar-IMIM i de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau-IR, un grup amb una àmplia experiència en investigació, clínica i docència.

Les principals línies de recerca de el grup són les següents:

- Trastorns afectius: nous instruments terapèutics en depressió major resistent; prevenció delsuïcidi; neuroimatge estructural i funcional; marcadors biològics i genètics; identificació i avaluació de noves dianes i programes terapèutics; farmacogenètica.
- Trastorns psicòtics: factors ambientals, biològics i genètics; eficàcia i efectivitat de fàrmacs antipsicòtics; primers episodis psicòtics; interacció genotip-fenotip i ambient; neuroimatge; farmacogenètica; noves estratègies terapèutiques.
- Terapèutica en salut mental: eficàcia i resistència altractament; validació d'escales diagnòstiques i d'avaluació; revisions sistemàtiques; neuropsicologia; neurofisiologia; neuroimatge.

8.2 LINIA INVESTIGACIÓ: ANSIETAT, TRASTORNS AFECTIUS I ESQUIZOFRÈNIA

El grup de recerca en ansietat, trastorns afectius i esquizofrènia està format per diferents investigadors que desenvolupen les seves tasques en el si de l'assistència psiquiàtrica a l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions del Parc de Salut Mar, tant a nivell hospitalari com d'atenció primària. Aquest grup de recerca ha establert les bases sobre les que actualment està desplegant l'abast científic de les primeres troballes fa ara 20 anys.

Concretament, aquest grup va descriure l'associació entre ansietat amb una major flexibilitat de les fibres col·làgenes, una característica principal de què actualment es coneix com a síndrome d'hiperlaxitud articular (SHA). Aquesta associació clínica es va concretar posteriorment amb la troballa d'una unió genètica entre ambdós fenòmens que va provocar un gran impacte internacional i en la promoció dels mètodes d'entrenament clínic per al diagnòstic de la síndrome d'hiperlaxitud articular mitjançant un CD-rom avalat tant per la SER com per la SEP i finançat pel FIS.

Recentment s'ha posat en marxa la Unitat d'Ansietat, una unitat específica per al tractament dels trastorns d'ansietat. A més, l'estudi de la síndrome d'hiperlaxitud articular ha obert nous fronts de recerca amb l'estudi d'altres signes corporals com a valor psicopatològic amb la biotipologia o les anomalies físiques menors.

Cal esmentar també la línia de recerca que tracta d'aprofundir en diferents aspectes de la comorbiditat entre la psicopatologia i altres patologies mèdiques, especialment les malalties dermatològiques mitjançant l'equip de professionals de la Unitat de Psicodermatologia. Igualment també s'està avançant en l'estudi de la comorbiditat entre psicopatologia i trastorns per ús de substàncies amb l'obertura de la Unitat de Patologia Dual.

Recentment s'ha creat la Unitat de Neurociència Cognitiva en el Departament de Psiquiatria de la UAB, que es troba a l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions del Parc de Salut Mar, a l'Hospital de la Mar. El principal objectiu de la unitat consisteix a investigar malalties neurològiques i psiquiàtriques mitjançant tècniques de neuroimatge.

De moment, la unitat compta amb més de deu línies actives de recerca, especialment centrades en malalties com l'esquizofrènia i l'ansietat, i en la neuropsiquiatria evolutiva (ADHD pediàtric -trastorn d'hiperactivitat i dèficit d'atenció- i TOC -trastorn obsessiu-compulsiu).

D'altra banda, comptem amb la càtedra "El cervell social", que té origen en un dels diàlegs amb més èxit del Fòrum Universal de les Cultures (Barcelona 2004). Els objectius de la càtedra consisteixen a reforçar l'anàlisi d'importants investigacions teòriques i empíriques sobre neurobiologia en el context dels fenòmens socials, així com promoure un debat interdisciplinari entre els investigadors de neurociència i la societat. La càtedra assumeix un enfocament transdisciplinari entre neurociència, psicologia cognitiva, intel·ligència artificial i

lingüística per ampliar i aprofundir el coneixement de la cognició i els comportaments socials. La càtedra organitza tallers internacionals de gran nivell centrats en temes específics de neurociència social, així com també porta a terme investigacions experimentals sobre la neuroimatge de la cognició social.

8.3 ADDICCIONS

El Grup de Recerca en Addiccions (GRAD) és un equip multidisciplinari integrat per professionals de la salut (psiquiatres, psicòlegs, infermers ...). L'objectiu principal del GRAD és l'estudi de les addiccions des de diferents perspectives per poder millorar tant la prevenció com el tractament. En col·laboració amb altres grups de l'IMIM (Institut Hospital de la Mar d'Investigacions Mèdiques) i d'altres institucions, el GRAD porta a terme estudis les principals línies de recerca són:

Aspectes clínics i terapèutics dels trastorns addictius:

En aquest àmbit el GRAD porta a terme avaluacions de les noves aproximacions terapèutiques en el tractament de les addiccions i de la seva implementació en la pràctica clínica.

Estudis sobre els tractaments farmacològics per a la dependència d'opiacis, cocaïna i alcohol.

Estudis dirigits a avaluar l'accessibilitat al tractament i les actituds dels professionals de la salut no especialitzats amb aquest tipus de pacients.

Estudis sobre intervencions per reduir els riscos del consum de substàncies d'abús (VIH, VHB, VHC, ...)

Patologia dual, la comorbiditat psiquiàtrica en els trastorns addictius.

En aquests últims anys, el GRAD s'ha centrat en l'estudi de la patologia dual, és a dir, la coexistència en un mateix subjecte de Trastorns per Ús de Substàncies (TEUS) amb altres patologies psiquiàtriques (trastorns depressius, esquizofrènia ...). Aquests "pacients duals" constitueixen un grup de risc elevat des de la perspectiva clínica i social. Clínicament són molt freqüentadors dels serveis d'urgències, requereixen més ingressos psiquiàtrics, presenten una elevada prevalença de suïcidi, tenen un elevat risc d'infeccions com la de VIH, virus de l'hepatitis B i C (comorbiditat somàtica) i responen malament a el tractament. Des de la perspectiva social presenten elevada conflictivitat social amb taxes elevades d'atur i marginalitat, així com de conductes criminals i violentes.

Els estudis de disseny i / o validació d'instruments d'avaluació específics per a aquesta població (PRISM i ECDD) han permès a el grup realitzar estudis epidemiològics, estudis de

resposta terapèutica de la comorbiditat psiquiàtrica, així com estudis d'interacció gen-ambient en aquest tipus de pacients.

Noves substàncies d'abús

En aquesta línia es realitzen estudis sobre detecció, potencial d'abús i neurotoxicitat de noves substàncies d'abús: Legal highs, MDMA, GHB, ... en col·laboració amb el Grup de recerca clínica en farmacologia humana i neurociències de l'IMIM.

Substàncies d'abús i diferències de gènere

Aquesta és la línia d'investigació més recent oberta al GRAD coordinant un estudi a nivell europeu (REDUEIX, <http://www.thereduceproject.imim.es/>)

9. ATENCIÓ CONTINUADA

S'ha iniciat al llarg de 2020.

Les activitats assistencials que realitzaran els PIR es repartiran en tres tasques diferenciades: 1) teràpia on line mitjançant el seguiment telefònic de pacients amb Trastorn Depressiu lleu/moderat: Programa *I Fight Depression*, 2) implementació de protocols de tractament grupal en horari de tarda en l'àmbit assistencial de la salut mental a primària i 3) abordatge individual de casos amb trastorn lleu (ansietat, adaptatius..) derivats des del programa de suport a la primària (PSP). En tot moment tindran a un psicòleg clínic com a referent per a fer la supervisió.

Objectius generals d'aprenentatge:

- Adquirir coneixements sobre l'aplicació de tractaments *on line* del Trastorn Depressiu lleu/moderat.
- Adquirir coneixements sobre les psicopatologies més prevalents en Atenció Primària, i sobre el diagnòstic diferencial.
- Adquirir coneixements sobre diferents tipus d'intervenció psicològica en l'àmbit de l'Atenció Primària.
- Adquirir experiència en intervencions grupals terapèutiques breus, i tècniques de consell i assessorament.
- Portar a terme protocols i tècniques d'intervenció grupal en poblacions clíniques heterogènies.

Horari:

Els PIR realitzaran l'AC al llarg de 2 tardes/setmana de 15 h a 20 h. (dilluns i dijous tarda)

Es proposa repartir les hores d'AC de la següent manera:

-3 h: Seguiment i supervisió de pacients del programa on line *I Fight Depression* (dues tardes a la setmana).

-2 h: Realització de grups d'abordatge psicològic en el context de primària (una tarda a la setmana, dijous, que es combinarà amb el seguiment del programa on line *I Fight Depression*). Inicialment s'iniciarà l'AC realitzant un grup/setmana, més endavant la previsió és poder fer dos grups d'abordatge psicològic/setmana.

-2h: abordatge individual de casos amb trastorn mental lleu derivats des del PSP. Sempre es farà combinant un R3 o 4 amb un R 1 o 2.

Programa tractament on line *I Fight Depression*:

Donades les característiques del programa on line, els residents podran fer el seguiment telefònic dels pacients des del dispositiu per on estiguin rotant en aquell moment sempre i quan sigui un dispositiu del INAD PSMAR. En cas d'estar rotant fora del INAD PSMAR, hauran de desplaçar-se a algun dispositiu del INAD la tarda que correspongui a l'atenció continuada.

CRONOGRAMA

Any residència	Rotació	Durada mesos	Dispositiu per on rota
R1	Psiquiatria Aguts	5	Unitat Aguts C. Fòrum/HMar
	Addiccions	4	CAS Barceloneta/CAS Fòrum
	Rehabilitació	2	UFISS-EAIA CAEM
R2	ASSIR	2	CAP Pare Claret
	Àrees Formació Específica (a escollir)	4	Escollir
	Comunitària + At primària	5	CSMA Sant Martí Nord- Primària
R3	Comunitària + At primària	7	CSMA Sant Martí Nord- Primària
	Infantil juvenil	2	CSMIJ
	Infantil juvenil	2	Hospital Dia INAD
R4	Infantil juvenil	2	Consorci Parc Taulí
	Psicologia	3	Hospital de dia Psiquiatria C. Fòrum/CAEM
	Rotació lliure	3	Escollir
	Psicologia específica	3	Unitat Trast Límit Personalitat C. Fòrum/CAEM Unitat Ansietat – H. Mar